

עירובין מט: (המשנה) עד נ: (ש2 מהסוף)

אדם הרוצה להרחיב את ההיקף של התוצאה ההלכתית הנובעת ממעשהו:

זאת לא משום שניתן להרחיב את החלות אלא כיוון שאנו מגדירים את הפעולה כאוסף של מספר פעולות בו זמנית שכל פעולה יוצרת תוצאה אחת וביחד הן יוצרות תוצאה רחבה.

אם התורה לא הגבילה את ההיקף:
למשל - הקדש רגיל (אין שום הגבלה על היקף ההקדש)
ודאי שניתן להקדיש איזה כמות שרוצים.

אם התורה הגבילה את ההיקף - וזהו מעשה שניתן לבצעו כמה פעמים:
למשל - קידושי אישה. (ניתן לקדש אישה אחת במעשה קידושין, אבל ניתן לקדש עוד אישה אחר כך)
ניתן להרחיב את ההיקף ולקדש כמה נשים בנתינה אחת (ובתנאי שיהיה שווה פרוטה לכל אישה).

אם התורה הגבילה את ההיקף - וזהו מעשה שלא ניתן לבצעו כמה פעמים:
למשל - קניית שביתה (לא ניתן לשבות ביותר ממקום אחד).
לא ניתן להרחיב את ההיקף כיוון שלא ניתן לבצע כמה פעולות מקבילות ('כל שאינו בזה אחר זה, אפילו בבת אחת אינו').

כשיש שטח מסוים שברור שבו האדם קנה שביתה מודה רב שקנה שביתה: מתי יש שטח כזה אביי: כשיש רק 12 אמות. רהב"ר: כשיש רק 8 אמות.

אדם שקבע שביתה במקום לא מדויק:

רב: לא קנה שביתה כלל - ויש לו רק 4 אמות של מקומו.

שמואל: קנה שביתה במקום הלא מדויק. אולם שביתה זו מחושבת לחומרא.

ישנה ברייתא המחזקת את שיטת רב (אולם שמואל יכול להסבירה בדוחק כשיטתו), ישנה ברייתא המחזקת את שיטת שמואל (ורב חייב לחלוק עליה).

טעמו של רב:

רבה א': אסור שהשביתה תהיה במקום שאינו מוגדר.

רבה ב': לא ניתן לקנות שביתה במרחב גדול מהמרחב שנקבע (4 אמות). ('כל שאינו בזה אחר זה אינו בבת אחת')

נפקא מינה בין השיטות:
אמר: 'שביתתי רק 4 אמות מתוך כלל האמות שתחת העץ'. אבל לא הגדיר באיזה אמות.
לפי רבה א': לא יועיל כיוון שלא קבע מקום מדויק.
לפי רבה ב': יועיל כיוון שהגדיר מרחב מצומצם.

המשנה

הקולא הייחודית של אדם המהלך בדרך: ברשותו להחליט על מקום שביתתו ובלבד שמקום זה ימצא במרחק של עד 2000 אמה ממנו קבע את מקום שביתתו באיזור לא מדויק - לא הועיל.

כיצד נמדד תחום 2000 אמה: ר' חנינא ב"א: בצורה של עיגול. חכמים: בצורה של ריבוע (וכך הוא מרויח מרחק בזוויות).

למי מותר לערב ברגליו ולא בפת: ר"מ: רק לעני. ר' יהודה: לכולם.

שלושה מקרים שלכאורה סותרים את הטענתו של רבה (ב') ש'כל שאינו בזה אחר זה אינו בבת אחת':

דחיה: שם הקדושה חלה רק על חלק מכל פרי.

מעשר תבואה: המפריש כמות גדולה מעשירית הפרשה הועילה.

דחיה: שם ניתן להקדיש יותר מבהמה אחת.

מעשר בהמה: שתי בהמות שיצאו יחד בתור של העשירי - שתיהן קדושות.

דחיה: המח' היא רק אם רצה להקדיש 40 מתוך 80 חלות. אם רצה להקדיש 80 חלות, כולם מודים שאין זה מועיל.

לחמי תודה: אדם שהפריש 80 לחמי תודה (במקום 40): חזקה: מועיל, ר' יוחנן: לא מועיל. הקושיה היא משיטת חזקה.